General reporting format for the 2013 - 2018 report

0. Member State	HR - Croatia

1. Main achievements under the Habitats Directive

1.1 Text in national language	Zaštita vrsta i staništa osigurana je odredbama Zakona o zaštiti prirode kojim su u hrvatsko zakonodavstvo prenesene odredbe Direktive o staništima i Direktive o pticama. Vrste i staništa se štite kroz dva glavna mehanizma – zaštitom i očuvanjem područja te ciljanom zaštitom i očuvanjem vrsta i njihovih staništa provedbom horizontalnih mjera. Horizontalne mjere uključuju strogu zaštitu vrsta, reguliranje korištenja vrsta, reguliranje trgovine i prometa, praćenje stanja te ciljanu provedbu mjera očuvanja na nacionalnoj razini, u okviru aktivnosti sektora zaštite prirode i ostalih sektora. Očuvanju vrsta i staništa osobito doprinosi i provedba postupka ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu. Republika Hrvatska proglasila je ekološku mrežu Natura 2000 2013. godine. Proglašenjem su kojom su određena SPA i pSCI područja na gotovo 37% kopna i 15% obalnoga mora. Tijekom 2014. godine održan je Biogeografski seminar na kojem je za većinu vrsta i staništa tipova mreža ocijenjena kao dostatna te su područja službeno uključena u mrežu Natura 2000 (SCI) u siječnju 2015. godine. Za potrebe izrade i dovršetka mreže Natura 2000 Republika Hrvatska je provela cijeli niz istraživanja te podigla razinu poznavanja bioraznolikosti, posebice vezano uz do sada slabo istraživane skupine (prvenstveno beskralješnjaci). Uzimajući u obzir važnost integriranja ekološke mreže u druge sektore njihove politike, znatno je podignuta razina suradnje s ostalim sektorima koji koriste prirodna dobra. Kroz projekt financiran sredstvima Kohezijskog fonda, Republika Hrvatska trenutno izrađuje okvir za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000 kojim se predviđa podizanje sustavnih i individualnih kapaciteta za upravljanje ekološkom mrežom te izrada planova upravljanja. Projekt predviđa i provedbu dijela Komunikacijske strategije za Natura 2000, s ciljem većeg razumijevanja važnosti očuvanja prirode od strane drugih sektora i šire javnosti. Stroga zaštita vrsta odnosi se na zabranu branja, rezanja, sječe, iskopavanja, sakupljanja ili uništavanja jedinki strogo zaštićenih biljaka, gljiva, lišajeva i algi iz prirode u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti te na zabranu namjernog hvatanja ili ubijanja, uznemiravanja, posebno u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih, hibernacije i migracije, uništavanja ili uzimanje jaja, uništavanja, oštećivanja ili uklanjanja razvojnih oblika, gnijezda ili legla, oštećivanje ili uništavanje područja razmnožavanje ili odmaranja strogo zaštićenih životinja u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti. Takve radnje mogu biti dopuštene samo u iznimnim slučajevima i uz dopuštenje Ministarstva zaštite okoliša i energetike. U svrhu praktične provedbe očuvanje vrsta radi se i na planiranju upravljanja odnosno očuvanja strogo zaštićenih vrsta pri čemu se u izradi planova upravljanja primjenjuje već uhodana praksa uključivanja svih dionika u odlučivanju od samog početka izrade plana. Za potrebe izrade planova upravljanja strogo zaštićenim vrstama (s akcijskim planom) (u daljnjem tekstu: PUAP) izrađen je set kriterija za odabir prioritetnih vrsta za izradu PUAP-a. Revizija popisa prioritetnih vrta predviđena je svake tri godine. U izvještajnom razdoblju, u okviru IPA Adriatic CBC projekta izrađeni su nacrti prijedloga PUAP za morske kornjače i dupine. Nadalje, u okviru projekta financiranog sredstvima Kohezijskog fonda započela je revizija postojećih PUAP te priprema prijedloga novih PUAP za još 19 vrsta, kroz čiju se provedbu kontinuirano unaprjeđuje komunikacija sa drugim sektorima čije aktivnosti su važne za očuvanje vrsta. Dodatno, pokrenuta je i izrada planova gospodarenja za vrste u nadležnosti sektora lovstva. Nadalje, kontinuirano se radi na unaprjeđenju Sustava za dojavu i praćenje uhvaćenih, usmrćenih, ozlijeđenih i bolesnih strogo zaštićenih životinja, a posebice njegovog Protokola za dojavu i djelovanje u slučaju pronalaska uginulih, bolesnih ili ozlijeđenih strogo zaštićenih morskih životinja uspostavljenog 2010. godine, čime je osigurana evidencija smrtnosti navedenih skupina, a djelomično i identifikacija glavnih uzorka smrtnosti. Nadalje, osigurano je i zbrinjavanja i liječenje strogo zaštićenih vrsta putem mreže ovlaštenih oporavilišta za divlje životinje koja privremeno skrbe o jedinkama strogo zaštićenih zavičajnih vrsta životinja do trenutka njihovog oporavka i povratka u prirodu. Također, kao dio mjera upravljanja populacijama strogo zaštićenih vrsta uređen je i provodi se postupak nadoknade štete od životinja strogo zaštićenih vrsta koji između ostalog uključuje primjenu dopuštenih radnji i zahvata za sprječavanje štete, prijavu i očevid štete, kriterije za izračun iznosa naknade štete, oblik i iznos naknade štete (odštetni cjenik) itd. Navedeno je regulirano Pravilnikom o visini naknade štete prouzročene nedopuštenom radnjom na zaštićenim životinjskim vrstama. Za vrste koje nisu strogo zaštićene, ali je njihovo održivo korištenje potrebno regulirati i nadzirati propisane su mjere upravljanja i zaštite te uvjeti ishođenja dopuštenja. Opće mjere upravljanja utvrđene su Pravilnikom o sakupljanju zavičajnih divljih vrsta, dok su posebne mjere utvrđene Stručnom podlogom za sakupljanje zavičajnih divljih vrsta, koja se mijenja i prilagođava ovisno o stanju populacija i korištenju na terenu, klimatskim uvjetima, pritiskom na vrste i njihova staništa i slično. Stručna podloga revidira se svake tri godine, a po potrebi može se mijenjati i češće. Prekogranični promet i trgovina divljim vrstama uređen je Zakonom o prekograničnom prometu i trgovini divljim vrstama. Ovaj Zakon uređuje postupanje u prekograničnom prometu i trgovini primjercima životinja i biljaka te njihovim dijelovima i derivatima te osigurava direktnu primjenu paketa uredbi Europske unije kojima se regulira prekogranični promet i trgovina divljim vrstama (tzv. EU Wildlife Trade Regulations). Za svako komercijalno korištenje (trgovinu) ili prekogranični promet živim primjercima, kao i dijelovima ili derivatima vrsta navedenih na prilozima Uredbe, potrebno je prethodno ishoditi potvrdu ili dopuštenje koja izdaje Ministarstvo zaštite okoliša i energetike. Repopulacija ili reintrodukcija kao bitan mehanizam zaštite odnosno očuvanja posebice kritično ugroženih vrsta, također je uređena Zakonom o zaštiti prirode. Krajem izvještajnog razdoblja započela je priprema repopulacije strogo zaštićene vrste euroazijski ris (Lynx lynx) u okviru LIFE Lynx projekta. Repopulacija započinje u 2019. godini. Jedna od važnijih horizontalnih mjera zaštite vrsta i staništa je i aktivan rad na uklanjanju ili ublažavanju glavnih uzroka ugroženosti što uključuje i suzbijanje invazivnih stranih vrsta. Pri tome su od izuzetne važnosti preventivne mjere (zabrana uvođenja stranih vrsta u prirodu i/ili ekosustave u kojima prirodno ne obitavaju, uzgoj stranih vrsta i njihovo stavljanje na tržište Republike Hrvatske) koje su prvotno bile propisane Zakonom o zaštiti prirode, a nakon toga 2018. godine preuzete u Zakon o sprječavanju unošenja i širenja stranih te invazivnih stranih vrsta i upravljanju njima koji ujedno daje i okvir za direktnu primjenu Uredbe (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. godine o sprječavanju i upravljanju unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta. Odstupanje od navedenih zabrana moguće je samo u iznimnim slučajevima, ako ne predstavljaju opasnost po bioraznolikost, usluge ekosustava i/ili zdravlje ljudi i uz dopuštenje koje izdaje Ministarstvo zaštite okoliša i energetike temeljeno na procjeni rizika invazivnosti.
1.2 Translation into English (Optional)	

2. General information sources on the implementation of the Habitats Directive – links to information sources of the Member State

2.1 General information on the Habitats Directive	https://mzoe.gov.hr/o-ministarstvu-1065/djelokrug-4925/zastita-prirode/ekoloska-mreza-natura-2000/1209 (http://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/odrzivo-koristenje-prirodnih-dobara-i-ekoloska-mreza/ekoloska-mreza/eu-direktive)
2.2 Information on the network of pSCIs, SCIs and SACs	http://www.bioportal.hr/gis/
2.3 Monitoring schemes (Art 11)	http://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/prirodne-vrijednosti-stanje-i-ocuvanje/pracenje-stanja-prirode/provedba-pracenja
2.4 Protection of species (Art 12-16)	https://mzoe.gov.hr/o-ministarstvu-1065/djelokrug-4925/zastita-prirode/strogo-zasticene-vrste/1242 (http://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/prirodne-vrijednosti-stanje-i-ocuvanje/planovi-upravljanja-i-mjere-ocuvanja)
2.5 Impact of measures referred to in the Art. 6.1 on the conservation status of Annex I habitats and Annex II species (Art. 17.1)	http://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/odrzivo-koristenje-prirodnih-dobara-i-ekoloska-mreza/ekoloska-mreza/upravljanje
2.6 Transposition of the Directive (legal texts)	https://mzoe.gov.hr/o-ministarstvu-1065/djelokrug-4925/zastita-prirode/propisi-i-medjunarodni-ugovori/1224 https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_06_80_1658.html https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_02_15_316.html https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_02_14_276.html https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_11_99_1913.html https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_03_32_660.html https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_12_144_3086.html https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2016_08_73_1745.html https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_10_124_2664.html https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_10_105_2052.html https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_07_88_1782.html https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_02_17_326.html https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2016_07_68_1637.html

3. Natura 2000 (pSCIs, SCIs & SACs) - site designation (Art. 4)

Natura 2000 (pSCIs, SCIs & SAC)	**pSCIs, SCIs, SACs**		**SACs only**	
	Number of pSCIs, SCIs, SACs	**Surface area of pSCIs, SCIs, SACs**	**Number of SACs**	**Surface area of SACs**
3.1 All Sites	741	20709	0	0
3.2 Terrestrial area of sites (excluding marine areas)		16105		0
3.3 Marine sites	232	4604	0	0
3.4 Date of database used	26-10-2015			

4. Set of conservation measures and management plans for Natura 2000 sites (SACs) (Art. 6(1))

	Number of SACs	**Proportion (% area) of the SAC network**
4.1 Necessary conservation measures have been established according to Art.6(1) and are applied	0	0
4.2 Conservation measures have been set out in a comprehensive management plan or a similar instrument	0	0

5. Measures taken in relation to approval of plans & projects (Art. 6.4)

5.1 Site code	**5.2 Site name**	**5.3 Title of project/plan**	**5.4 Year Commission was informed of compensatory measures**	**5.5 Year project/plan was started**	**5.6 Commission opinion requested?**	**5.7 Impact of projects requiring compensatory measures on conservation status** (Optional)

6. Measures taken to ensure coherence of the Natura 2000 Network (Art. 10)

When sites of the Ecological network of the Republic of Croatia have been defined, coherence of the network has been taken into account. Namely, during the site selection and delineation process, analysis has been done on the possibility of communication of species' population between adjacent sites and migration corridors have been included into the SCI area. This is best illustrated when taking a look into the SCIs that encompass rivers where all of the river flows have been included into the sites, not only selected portions of the river. Furthermore, this approach can also be seen in sites designated for large carnivores, which have included large, connected forest complexes. Small habitats such as ponds and forest patches are taken into account through physical planning documentation where these habitats are addressed as endangered and threatened habitat types.

7. Reintroduction of Annex IV species (Art 22.a)

7.1 Species code	**7.2 Species scientific name**	**7.3 Alternative species scientific name** (Optional)	**7.4 Common name** (Optional)	**7.5 Reintroduction period**	**7.6 Reintroduction location and number of individuals reintroduced**	**7.7 Is the reintroduction successful?**	**7.8 Additional information on the reintroduction** (Optional)